

TÁRGYMUTATÓ

Összeállította
HORVÁTHNÉ SZÉLPÁL MÁRIA

- Aacheni Szemiotikai Munkacsoport, 116
aktív modellvetület, 184–187
aktuális tagolás, 182
aktuális világ, 196
akusztikum, 144, 147
akusztikus figura, 211
akusztikus imago, 211
alkotáslélektan, 108
ambiguitás, 105, 178
anaforikus ismétlés, 25
anagógé, 24
analitikai kategóriák, 207
antitheton, 25
antonómázia, 24
apperceptum, 212
asyndeton, 148–150
asszociációs elmélet, 110
attributum, 70–72
- beleézéselmélet, 110
beszéddaktus-elmélet, 108, 123, 205, 209
- cloze-technika, 78, 94
configurationalis organizáció, 213
content analysis, 159
- csatorna, 34, 156, 213
cseh irodalomelméleti irányzat, 112
- dallamfejtés, 162
dekódolás, 10, 32, 172, 209
dekonstruált (szöveg)struktúra, 64
demarkatív lexémák, 171
denotáció, 10, 35, 62, 63, 108, 203
denotatív jelentésszint, 202
denotatív tudomány(ok), 206
denotatum, 14
depoetizáció, 154
diagram, 14, 26, 27, 36, 189
diagrammatikus grammatika, 14
diagrammatikus ikonicitás, 14, 36, 189
diakrón szint, 184, 185
dictum, 212
dinamizmus, 187
diszpozíció(k), 19, 36, 213
- ekvivalencia, 105, 178, 207, 210
elemi jel, 173, 174
elemi konstrukció, 190, 191
ellentétesség, 190
ellipszis, 19, 70, 166
élmény, 18, 21, 63, 108, 122, 123, 145, 151, 173, 174,
183–185, 188, 202
előfeltevés(ek), 15, 19, 26, 42, 43, 45, 51, 138, 179–183
- elvárás(ok), 15, 17, 42, 48, 50, 150, 180–182
elvárástörő ellentét, 181
embléma, 77, 124, 178
empirikus bázis, 193
empirikus irodalomtudomány, 194, 197
empirikusság, 193, 194
enjambement, 79, 82, 147
enumeratio, 23, 24
epanodosz, 25
értelem-szemantikai architektonika, 212
értelem-szemantikai reláció(k), 212
értékmozzanatok szintje, 187
esztétikai kód, 194, 197
evocatum, 212
evokáció, 198
explanatív tényező, 72
explication de texte, 106, 110, 142, 201
explicit kiegészíthetőség, 169
exploitatio, 26, 191
extralingvisztikai relatum, 213
extratextuális, 213
- faktualitás, 182
félreértés, 185
fenomenológia, 106, 109
fenomenológiai irodalomszemlélet, 109
fenotípus, 8
feszítés, 22, 28, 145, 186
figura, 176
ikonografikus ~, 211
figurae per ordinem, 25
figurae sententiarum, 25
figurae verborum, 24, 25
filológia, 107, 117, 127, 134, 142, 148, 159, 161
fizikai szemiotikai aspektus, 211
fogalmi nemverbális sensus (apperceptum), 212
fogalmi verbális sensus (dictum), 212
fokozatosság, 16, 162
fókuszkohézió, 69
folklor, 21–23, 111, 114, 157–161, 177
folklorisztika, 111, 157, 158, 159, 160
folytonosság, 69, 175, 176
forma, 16–18, 47, 99, 107, 127, 132, 146, 153, 159,
161, 163, 176, 177, 183, 189–201, 208
formális architektonika, 212
formális organizáció, 214
formáns(ok), 145, 146
formatio, 211–213
formula, 40, 115, 207
formulaelmélet, 207
funkcionális modellvetület, 187
funkcionális verstan, 146, 201
- generatív poétika, 8, 197

- genfi iskola, 171
 genotípus, 8
 Gestalt-elmélet, 110
 globális struktúra, 33
 grammatika, 8, 9, 11, 14–16, 18, 25, 26, 32, 34, 79, 83, 110, 124, 125, 133, 136, 161, 166, 167, 171, 189–191, 203
 grammatikai szegmentálás, 190
- hagyományozás, 160, 161
 halmaz, 24, 26, 34
 hang, 21, 24, 145, 146, 162–165, 198
 ~erő, 19, 26, 145, 146, 177
 ~spektrum, 145, 164
 hangsúlyozás, 13, 27, 28, 83, 177
 hatáselmélet, 185
 hatásimpulzus, 187, 188
 hatáslélektan, 110
 hermeneutika, 15, 185, 186, 202, 204
 hermeneutikai analízis, 202
 hiedelemrendszer, 15, 19, 34
 hierarchia, 17, 159, 160
 hipotézis(ek), 60, 171, 178, 184, 185, 187, 188, 193, 196, 213
 holisztikus ösköltészet, 21
- időaltér, 34, 35
 ikonikus jel, 14, 28, 34, 190
 imago, 14, 211–213
 implikáció(k), 15, 51, 59, 159, 160, 181, 208
 implikációs halmaz, 208
 impresszionizmus, 130, 136
 inferenciális megértés, 209
 inferenciális organizáció, 213
 információelmélet, 107, 108, 159, 160
 informatika, 154
 inklúzió(k), 15
 intenció(k), 213
 interdiszciplinaritás, 13, 205, 206
 intermedialitás, 66
 interpretáció, 41, 42, 78, 83, 86, 87, 124, 128, 134, 142, 146, 150, 159, 164, 176, 181, 182, 184, 196, 201, 208–213
 interpretáns, 195
 interpunkció, 15, 18, 19, 26, 202
 interstrukturális modellvetület, 188
 intertextuális kapcsolat, 72, 76
 intertextualitás, 10, 15, 18, 64, 67
 intratextualitás, 15, 64
 irodalmi intuíció, 209
 irodalmi kommunikáció, 9, 105, 194, 195, 206
 irodalmi kompetencia, 197, 205
 irodalmi performansia, 205
 irodalom,
 ~elmélet, 8, 10, 12, 77, 83, 109, 112, 124, 125, 126, 127, 131, 144, 148, 150, 174, 178, 183, 185–188, 192, 204–206
 ~lélektan, 110, 185
 ~statisztika, 187
- izomorfizmus, 14
 izotópia, 113
- jel, 7, 10, 14, 23, 27, 62, 63, 71, 109, 111, 112, 114, 115, 137, 143, 144, 149, 172–174, 183, 185, 189, 195
 jelaspекtus, 115
 jelentés, 8, 10, 13, 14, 19, 23–25, 27, 28, 32, 33, 36, 41–49, 51–55, 61–67, 72, 76, 78, 83, 87, 93, 96, 99, 107, 108, 111–115, 120–125, 128–133, 137, 144–155, 164, 168, 170–183, 186, 191–199, 202, 204, 207, 210, 211
 jelentésemlekezet, 32
 jelentéskomplexum, 147, 174
 jelentéskonstitutív elem(ek), 211
 jelkombináció, 184, 187
 jelkomplexus, 211, 213
 jungiánus-antropologikus irányzat, 110
- képiség, 35, 156, 202
 keresztény szimbolika, 115
 kettős kódolás, 23, 37, 147
 kettős szillogizmus, 41, 42, 44, 48–52, 54, 56, 59, 60
 kibernetika, 107, 154
 kiegyesülés, 166–168
 kinetika, 145
 kisdeiktika, 35
 kizáró ellentét, 191
 kóda, 34, 67
 kódalakítás, 67
 kognitív, 13, 18, 26, 127, 208
 koherencia, 14, 15, 18–20, 23, 27, 35, 94, 129, 195, 196, 213
 koherenciareláció, 213
 kohézió, 14, 15, 18–20, 27, 33, 35, 69, 76, 77, 94, 157, 170, 171, 212
 kommunikáció, 9–11, 16, 17, 23, 35, 36, 39, 54, 56, 105, 107, 108, 114, 116, 122–125, 132, 134–139, 142, 146, 154, 161, 165, 166, 169–173, 185, 188, 189–196, 206, 208–213
 kommunikációelmélet, 10, 107, 116, 122, 123, 137–139, 154, 161, 170–173, 185
 kommunikációelméleti modell, 137, 170–172
 kommunikációs médium, 210
 kommunikációs rendszer, 188
 kommunikációs szituáció, 210–213
 kommunikátor, 213
 kompetencia, 15, 16, 176, 197, 205–208
 komplex jel, 154, 170, 173
 komplex modell, 108, 118, 183, 184, 188
 komplikáció, 33
 kompozíció, 83, 89–91, 93, 94, 113, 128, 130, 134, 172–174, 187, 198, 201, 202, 211, 212, 214
 kompozícióegység, 173, 212
 kompozicionális elemek, 78
 kompozicionális kohézió, 212
 kompozicionális konnexitás, 212
 kompozicionális organizáció, 213, 214
 konnexitás, 14, 15, 18–20, 27, 35, 212
 konnotáció, 10, 35, 62, 63, 67, 108, 116, 119
 konnotációs érték, 62
 konstitutív tényező(k), 72, 211, 213
 konstingencia, 213
 konstingenciareláció, 213

- konstrukció, 15, 18, 26, 32, 41–43, 51, 60, 61, 65,
 78–80, 82, 84, 87, 95–99, 103, 166–169, 176,
 181, 189–191, 196, 211
 konstrukcionális hiány, 166–168
 konstrukciós típus(ok), 189
 konstruktivista irodalomtudomány, 194
 konstruktivizmus, 194, 195, 197
 kontextuális kompozíció, 173
 kontextualizáció, 212, 213
 kontextus, 16, 22, 24, 32, 69, 70, 72, 76, 89, 152, 153,
 155, 156, 167–169, 176, 180, 186, 195
 kontiguitás, 35
 kontiguum, 17
 kontinuum, 16, 17
 kontraszt, 17, 134, 135, 172, 180, 182
 konvencionális jel(ek), 14, 23
 kotextus, 64, 98, 103
 költészetdefiníció, 208
 költői alakváltozás(ok), 198
 költői kép, 93, 94, 115, 129, 131, 135, 150, 208
 költői szerepjátszás, 151
 kötőszó, 15, 25, 43, 45, 54, 59, 61, 149, 150, 165,
 179–183, 189, 190
 közlési sík(ok), 171, 172
 közös tudás elmélete, 208
 központosítás, 27, 87, 94, 102, 189, 190
 kreatív gyakorlat(ok), 78
 Kuhn-i tudományelmélet, 193
- langue, 16, 171
 látható nyelvi eszköz(ök), 199
 lehetséges világok, 12, 77, 108, 119, 124–126, 140,
 142, 192, 195–197, 208
 lengyel integrális iskola, 106, 109
 lexikai matéria, 214
 lexiko-verbális architektonika, 212
 lexiko-verbális kompozícióegység(ek), 212
 lexiko-verbális közlésegyeség(ek), 212
 logikai modalitás, 108
 logikai pozitívizmus, 192, 193
 logikai séma, 114
 lokúció, 15, 35, 209
- magyarzó viszony, 191
 magyar vers, 21, 38, 125, 127, 132, 135, 145, 162, 211
 makroarchitektonikus szint, 212
 marker, 172
 mátrix, 19, 27, 32, 160
 médiumkonfiguráció, 211
 megengedő kötőszó(k), 61, 179–183
 megjelenési forma, 47, 159
 megszakítottság, 175, 176
 melodikai reláció(k), 212
 melodikus organizáció, 212
 mentális kép(ek), 87, 211, 213
 metafora, 10, 14, 23, 24, 28, 62, 63, 122, 129, 130,
 135, 142, 176, 187, 189, 208
 metaforikus kapcsolat, 156, 174
 metaforizáció, 70
 metaszint, 193
 metaszöveg, 9, 10
- metonímia, 24, 33
 metrikó-ritmikai reláció(k), 212
 mikroarchitektonikus szint, 212
 mítosz, 8, 11, 21, 32, 33, 107, 120, 128, 131, 159, 176,
 204
 modalitás, 62, 108, 150, 151, 181
 modell, 10, 13, 14, 18, 20, 36, 70, 108, 118, 121, 124,
 128, 134, 137, 138, 169, 172, 175, 178, 183, 184,
 187, 188, 196, 211
 modelleredeti, 194
 modellstruktúra(k), 125, 197
 mondatkapcsolás, 148
 motiváció(k), 14, 123, 185, 189, 213
 motiválhatóság, 87
 motívum, 22, 76, 77, 112, 120, 124, 129–132, 138,
 154, 155, 160, 170, 176, 178, 187, 196, 201–204
 müncheni iskola, 171
- narratív perspektíva, 173
 narratív struktúra, 196
 nemfogalmi sensus (evocatum), 212
 nem teoretikus nyelvi entitás, 211
 neoavantgarde, 23, 109, 112
 neologizmus, 7, 19, 154
 népköltészet, 21, 111, 127, 155, 158, 160–162, 177,
 188, 199
 néprajzi toposz(ok), 22
 new criticism, 109
 nominalista koncepció, 206
 norma, 15, 17, 129, 171, 201, 206
 notatio, 125, 211
 nyelv, 11–17, 21, 37–39, 66, 103, 106–118, 121,
 128–132, 134–137, 141–148, 150, 153, 157, 162,
 164, 169, 177, 184, 186, 189, 192, 194, 197–199,
 206, 210–212, 214
 nyelvészeti strukturalizmus, 107
 nyelvfilozófia, 15, 113, 116, 138
 nyelvi expolitio, 26
 nyelvi intonáció, 28
 nyelvi játék, 198, 205–207, 209, 210, 214
 nyelvi jel, 8, 14, 23, 62, 63, 111–113, 144, 149, 166,
 177, 185, 186, 189, 194, 198, 199
 nyelvi objektum(ok), 213
 nyelvi-stilisztikai szint, 203
 nyelvi szemiotikai aspektus, 211
 nyelvi univerzálé(k), 14, 116
 nyelvspecifikus aspektus, 212
 nyitottság, 107, 108, 152
- okozatiság, 190
 onomatopoeia, 14
 ontológiai drámaelemzés, 200, 201
 ontológiai strukturalizmus, 109
 oppozíció, 17, 51, 71, 72, 105, 115, 156, 175, 178
 oratio obliqua, 171
 oratio recta, 171
 organizáció, 78, 94, 96, 103, 186, 212–214
 orosz formalista iskola, 106, 109, 112
 oszcillálás, 108, 177, 187, 188
- összefüggőségi reláció, 211

- paralelizmus, 25, 33, 155, 162, 174, 176–178, 180, 186, 187
 parole, 15, 16, 171
 passzív modellvetület, 185, 186
 percepció, 211
 performancia, 15, 16, 205, 207, 209
 poeticitás, 208, 209
 poétika, 9, 10, 105, 116, 119–122, 126, 133, 135, 136, 141, 177, 178, 185, 197, 203
 poétikai kód, 178
 pozitívizmus, 106, 109, 187, 192, 193
 prágai iskola, 106, 109
 pragmatika, 14, 15, 36, 62, 108, 111, 114, 125, 136, 178, 192, 194, 195, 197, 205–209, 211
 pragmatikai dimenzió, 195
 pragmatikai szint, 14
 predikátum, 114, 178
 primer imago, 211
 primer mediális matéria, 211
 pronuntiando commutare, 26
 prózaforma, 79, 82
 prozódiai kompozícióegység(ek), 212
 prozódiai közlésegyesség(ek), 212
 prozodikus architektónika, 212
 pszicholingvisztika, 116
 putatív szövegvizsgálati modell, 13
- kvantitatív nyelvészet, 16
- radikális konstruktívizmus, 194
 reális struktúra, 184
 relatum, 211
 relatum-imago, 213
 relatumspecifikus aspektus, 212
 relatumspecifikus értelem-szemantikai architektónika, 213
 relevancia-elmélet, 208, 209
 remotivation, 14
 rétegelmélet, 202
 rétegelt struktúra, 106, 109
 retorika, 13, 18, 21, 23, 32, 36, 39, 103, 120–122, 128, 132, 133, 178, 185, 188, 191, 207
 retorikai transzformáció, 178, 207
 ritmika, 28, 94, 103, 132, 156, 201–203, 212
 ritmikai elemzés, 132, 156, 201, 202
 ritmus, 18, 26, 28, 32, 65, 99, 102, 121, 146, 147, 155, 156, 162, 174, 176, 186, 201, 202
- séma, 8, 11, 15, 41, 51, 113, 114, 142, 176
 sensus, 211–213
 sensus designatus, 212
 sensus referens, 212
 significans, 211–214
 significatum, 14, 211, 213
 síkváltás, 187, 188
 sorrend, 11, 14, 15, 20, 26, 32, 45, 46, 57, 69, 70, 78, 87, 91, 93, 94, 116, 146, 155, 162, 179, 189, 190, 200, 210
 stilisztika, 13, 18, 68, 69, 76, 77, 106, 110, 112, 118, 122, 125, 128–131, 134–137, 141, 148, 155, 157, 159, 185
 stilisztikai jellemzés, 69, 72, 76, 198
 stilisztikai szövegelmélet, 9
- stíluselemzés, 69, 72, 76, 130
 stílusertelmezés, 110
 stílustipológia, 69, 72, 76, 110
 stílustörténeti elmélet(ek), 110
 struktúra, 17, 19, 32, 33, 41, 60, 63, 64, 66, 67, 77, 106, 109, 110, 114, 124, 128, 155, 159, 161, 171, 177, 184, 196, 201, 204, 211
 struktúraelmélet, 110
 strukturális szemiotika, 114
 strukturalizmus, 9, 106, 107, 108, 109, 112, 129, 133, 154, 190, 192, 197, 202
 subiectio, 25
 szabad függő beszéd, 137, 170
 szabályelmélet, 116
 szájhagyományozó közlés, 161
 Szegedi Szemiotikai Iskola, 192
 szegmentálás, 82, 190, 201
 szekunder imago, 211
 szekunder mediális matéria, 211
 szellemtörténeti irányzat, 109
 szemantika, 7, 18, 62, 112, 113, 143, 178, 187, 207
 szemantikai architektónika, 212
 szemantikai dimenzió, 195
 szemantikai interpretáció, 87, 213
 szemantikai jel, 137, 171, 172
 szemantikai kontextus, 186
 szemantikai struktúra, 32
 szemantikai szint, 14
 szemiológia, 107
 szemiotika, 7, 8, 10–12, 18, 62, 111–116, 122, 127, 128, 133, 172, 194, 201, 204
 szemiotikai jel, 111, 112, 172
 szemiotikai státus, 7, 10
 szemiotikai szövegelmélet, 7, 10, 12, 128
 szemiotikai szövegmodell, 8
 szemiózis, 116, 194
 szerkesztettségi hiányosság, 166, 167
 szerkezeti modellvetület, 187
 széténeklés, 159, 160
 szétrétegzés, 105
 szimbolikus interpretáció, 83, 86, 213
 szimbolikus transláció, 213
 szimbólum, 10, 21, 22, 70–72, 111, 112, 115, 130, 131, 154, 187, 202, 204
 szimultán verselés, 202
 szinekdoché, 23, 24, 174
 szinekdochés összefüggés, 174
 szinesztézia, 137, 186
 szinkretizmus, 160
 szintagma, 8, 16, 17, 24
 szintaktika, 14, 32, 36, 61, 62, 87, 94, 96, 113, 154, 155, 177, 179, 180, 187, 194–196, 207, 212, 214
 szintaktikai szint, 14
 szintspecifikus információ(k), 194
 szociolingvisztika, 16–18, 20, 161
 szociológia, 10, 13, 17, 18, 106, 110, 120, 154, 185, 187, 195
 szociológiai irodalomfelfogás, 110
 szószemantika, 111
 szöveg, 7–16, 18–27, 35–38, 41, 61–69, 72, 76, 78, 80, 82–87, 93, 98, 99, 103–105, 112–115, 120–126, 128, 129, 131, 132, 134–137, 140, 142, 144,

- 146, 147, 149, 152, 155, 156, 159, 163, 164, 169–174, 177–179, 189–196, 201–205, 208, 210–213
- szövegdarab, 169, 172–174, 196
- szövegelemzés, 8, 9, 13, 65, 83, 106, 110, 118, 124, 128, 136, 140, 143, 147, 150, 153, 157, 158
- szövegelmélet, 7–12, 38, 62, 105, 108, 110–113, 116–129, 132–142, 172, 173, 178, 205, 206, 210
- szövegindítás, 171
- szövegmondat, 94, 212
- szövegnyelvészet, 38, 68, 77, 105, 108, 111, 112, 114, 135–140, 148, 170, 205
- szövegontológia, 9
- szövegstilisztika, 16, 20, 69, 108, 121, 129, 132, 135–137, 141
- szövegstruktúra-világstruktúra elmélet, 128
- szövegsemantika, 111, 114, 116, 120, 136, 141, 172, 178
- szövegsemiotika, 7–9, 11, 114, 119
- szövegtan, 7–11, 13, 16–20, 23, 39, 61, 77, 78, 103, 105, 117, 118, 127–129, 138, 139, 142, 148, 152, 154, 157, 158–161, 166, 168, 171, 173, 179, 189, 190, 192, 210–213
- szövegvilág, 71, 72, 125, 158, 195
- szubjektív idő, 173
- szubjektívizálódás, 173
- szubjektum-argumentum, 114
- szubsztancia, 16
- szubsztitúció, 70
- szupertextuális fókusz, 69, 72
- szupertextuális kohézió, 69, 77
- szupertextus, 69, 70–72, 76
- szupraszegmentális elem(ek), 65
- tagolás, 23, 28, 51, 80, 82, 87, 94, 155, 182, 202
- tárgyszint, 193
- tartalmi-logikai kapcsolás, 190
- tartalom, 18, 113, 115, 129, 142, 145, 153, 161, 163, 171, 178
- teljesség, 35, 72, 103, 117, 124, 155, 160, 168, 169, 195, 199, 204, 212
- tematikai orientáció, 76
- tényállás(ok), 41–56, 59–61, 87, 93, 94, 104, 125, 179, 183, 213
- tényállás-konfiguráció, 87, 104, 213
- tényállásleírás(ok), 41–51, 54–56, 59, 61
- TeSWeST, 41, 42, 128, 140, 178
- textológia, 61, 103, 159, 210, 211, 213
- texturális kohézió, 212
- texturális konnexitás, 212
- tipográfia, 80
- tömörség, 23, 25, 34, 129, 202
- tractando commutare, 26
- transzformáció, 119, 159, 160, 178, 196, 207, 214
- trópus(ok), 23, 68, 135
- tudáskeret, 15
- tükrözésemélet, 185
- üzenet, 107, 117, 122, 132, 151, 164, 172, 173, 194–196, 209, 210
- választás, 17, 36, 93, 170, 171, 179, 205, 206, 213
- valóságdarab, 193
- változásreláció, 196
- várhatóság, 17, 175
- variálódás, 160
- vehiculum, 60, 78, 79, 82, 83, 86, 87, 211–213
- vehiculum-imago, 211–213
- verbális mediális matéria, 212
- verbis commutare, 26
- versforma, 79, 82
- vershelyzet, 137, 150, 151, 201
- verskezdet, 162, 164
- versmagatartás, 148, 150, 151
- verszene, 148
- vertikális elemzés, 203
- vertikális oszcillálás, 188
- világfragmentum, 78, 87, 89, 91, 212
- világfragmentum-konfiguráció, 91
- világosság, 13, 23, 24, 32, 35
- virtuális struktúra, 184
- vizuális imago, 211
- vizuális organizáció, 214
- vonzat(ok), 167, 168
- zárójeles szerkezettypus, 180